VII kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 174)**

z dnia 23 lipca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 174)

23 lipca 2013 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, oraz posła **Andrzeja Gałażewskiego (PO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag (COM(2013) 432, 433, 439, 440, 441, 442, 443, 448),

– w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniający rozporządzenie (WE) nr 216/2008 w zakresie lotnisk, zarządzania ruchem lotniczym i służb żeglugi powietrznej (COM(2013) 409 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,

– w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wdrożenia Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (COM(2013) 410 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,

– w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Przyśpieszenie wdrożenia jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej (COM(2013) 408 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

– pierwsze czytanie komisyjnego projektu uchwały w sprawie uznania projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy w zakresie dostępu do rynku usług portowych oraz przejrzystości finansowej portów za niezgodny z zasadą pomocniczości (druk nr 1567),

– w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (COM(2013) 404 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,

– w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Unijna tablica wyników wymiaru

sprawiedliwości Narzędzie wspierania skutecznego wymiaru sprawiedliwości i wzrostu gospodarczego (COM(2013) 160 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

– w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat w sprawie założeń jednolitego rynku cyfrowego (COM(2012) 789 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Zbigniew Rynasiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wraz ze współpracownikami, **Jacek Gołaczyński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Monika Smoleń** podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami, **Anna Wypych-Namiotko** podsekretarz stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wraz ze współpracownikami, **Sylwia Zajączkowska** starszy specjalista w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz **Tadeusz Cymański, Zbigniew Ziobro, Joanna Senyszyn, Ryszard Czarnecki, Janusz Wojciechowski** i **Artur Zasada –** posłowie do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Heger**, **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Mateusz Zreda**, **Jan Lipski**, **Tomasz Jaroszyński**, **Przemysław Sobolewski** – eksperci ds. legislacji w Biurze Analiz Sejmowych, **Adrian Grycuk** – specjalista ds. systemu gospodarczego w BAS, **Monika Stachurska-Waga** – specjalista ds. finansów publicznych w BAS; **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Witam serdecznie wszystkich członków Komisji, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów i towarzyszące im osoby, przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli. W związku z tym, że pani przewodnicząca Agnieszka Pomaska dzwoniła przed chwilą i troszeczkę się spóźni, ale nie mogę zdefiniować słowa „troszeczkę”, w związku z tym proponuję, żeby przenieść pkt II, w którym pani przewodnicząca Agnieszka Pomaska referuje projekt uchwały zawierający uzasadnioną opinię, do punktu późniejszego, po rozpatrzeniu punktów III-V. Czy ktoś ma uwagi? Słucham. Pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Anna Wypych-Namiotko:

Jeśli mogłabym prosić, jak tylko pani przewodnicząca przyjdzie, żebyśmy to zrealizowali, żebym nie musiała czekać do końca całego planu pracy dzisiejszego posiedzenia. Dobrze?

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

To znaczy, mogę tak obiecać, ale co zrobi pani przewodnicząca, nie wiem. W takim razie, nie było zastrzeżeń do tej zmiany porządku obrad. Przypominam o zwyczajowym ograniczeniu czasu wystąpień. Punkty III, IV i V proponuję rozpatrzyć łącznie. To są dokumenty powiązane ze sobą, mamy do nich tego samego posła sprawozdawcę. Czas mamy do godziny 12.30, o 12.30 rozpoczynamy następne posiedzenie Komisji w tym samym lokalu.

Przystępujemy zatem do realizacji pkt I, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: COM(2013) 432, 433, 439, 440, 441, 442, 443 i 448. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów chcą państwo posłowie zgłosić uwagi? Nie widzę, nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do realizacji punktów następnych, czyli III, IV i V. To są COM(2013) 408, 409 i 410. Będziemy to rozpatrywać w trybie art. 7 ust. 4 ustawy. Nie będę czytał

tytułów. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Zbigniewa Rynasiewicza, sekretarza stanu w MTBiGM. Proszę o przedstawienie stanowiska RP.

Sekretarz stanu w MTBiGM Zbigniew Rynasiewicz:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście, rząd RP uwzględniając dotychczasowe akty związane z realizacją jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej, dostrzega konieczność dalszych reform zarządzania przestrzenią powietrzną w Europie, dlatego rząd popiera propozycje Komisji Europejskiej dotyczące przyspieszenia prac nad wdrożeniem jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej. Opowiadamy się jednocześnie za prowadzeniem działań, których celem jest zapewnienie efektywności systemu zarządzania przestrzenią powietrzną w Europie.

Jednakże w toku dalszych prac nad komunikatem i pakietem dotyczącym jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej rząd będzie dążył do doprecyzowania szczegółowych kwestii, które są zawarte w towarzyszących komunikatowi rozporządzeniach. Mamy tu na myśli przede wszystkim sprawy związane z kompetencjami Agencji Bezpieczeństwa w obszarze lotnictwa. Uważamy, że cele powołania agencji powinny być takie, które zmierzają do poprawy bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym, a jednocześnie przy założeniu przejrzystego podziału kompetencji i określenia właściwych zadań organom, które odpowiadają za te zadania. Stąd tu nasze pewne wątpliwości. Zdaniem rządu zaproponowane zmiany, jeśli chodzi o kompetencje agencji, nie spełniają naszych oczekiwań. Jeśli będą pytania ze strony państwa, to oczywiście postaramy się bardziej szczegółowo odpowiedzieć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Posłem sprawozdawcą do wszystkich dokumentów jest pan poseł Adam Kępiński. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Adam Kępiński (RP):

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, drodzy goście, rzeczywiście mamy tutaj do czynienia z dokumentami 408, 409, 410 *à propos* europejskiego systemu żeglugi powietrznej. Jest to już kolejne rozporządzenie, które ma swoją historię. Całe założenie UE, które dąży do pewnego rodzaju unifikacji usług i pogłębienia współpracy, te dokumenty właśnie rozszerzają. Mamy więc do czynienia właśnie z unifikacją, z kompatybilnością, ale także aby w sportach lotniczych i usługach związanych z portami lotniczymi była także konkurencja, *outsourcing* pewnych usług. Uważam, tak jak pan minister już powiedział, że nikt tu chyba nie ma wątpliwości co do kierunku zmian, że te zmiany powinny postępować i właśnie w tym kierunku. Aczkolwiek pewnego rodzaju uszczegółowienia są jeszcze niedoprecyzowane i uważam także, że powinno się nad nimi pracować.

Myślę, że pan minister mógłby jednak parę słów więcej powiedzieć o tej kompetencji Agencji Bezpieczeństwa. Wchodzi w grę na przykład, tak jak powiedziałem, także konkurencyjność pewnych usług czy niektóre rzeczy z racji specyfiki branży trudno sobie wyobrazić, że będą w jakiś sposób dublowane albo będą w jakiejś opozycji konkurencyjności. Nikt z nas sobie nie wyobraża, że w całym koszcie działalności lotnictwa cywilnego jedną trzecią poza opłatami lotniskowymi i paliwem jest właśnie obsługa, o której mówimy w tych trzech dyrektywach, że na przykład na jednym lotnisku będą dwie wieże, które będą w jakiś sposób konkurowały jakością i kosztami. Jeżeli więc mówimy, że ta dyrektywa ma zgłębiać i poprawiać, a jednocześnie powodować konkurencję, to ona jest dosyć w wąskim zakresie, dlatego że, tak jak powiedziałem, jest jeden sposób zarządzania, jeden system, który *de facto* musi być wyłoniony i w jakiś sposób współdziałać.

Z drugiej strony różnego rodzaju podmioty mogą w sposób bardzo podobny na rynku europejskim działać i ich usługi będą dla wszystkich lotnisk przydatne i zrozumiałe, i będą kompatybilne. Poprosiłbym jednak o wytłumaczenie tutaj wszystkim tej kompetencji Agencji Bezpieczeństwa.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo panu posłowi sprawozdawcy. Oczywiście odpowiedzi udzieli pan minister po dyskusji. Otwieram dyskusję. Pierwsza do zabrania głosu zgłosiła się pani prze-

wodnicząca Fotyga. Jeżeli ktoś jeszcze, to później zapytam. Proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Anna Fotyga (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, chciałam nawiązać do ostatniego fragmentu wypowiedzi pana posła sprawozdawcy i przyłączyć się do tego oczywiście, że oczekuję obszernej wypowiedzi na temat kompetencji organów i państwa, i UE, ponieważ w tej chwili wchodzimy głęboko w materię bezpieczeństwa państwa i to materię uregulowaną przez Konstytucję RP, art. 5. Przypomnę, że RP strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, czyli wszystkie organy władzy, łącznie z Sejmem, o rządzie to już w ogóle nie mówię. Zgodnie z międzynarodowym prawem publicznym terytorium państwa obejmuje między innymi przestrzeń powietrzną i wobec tego nie rozmawiamy tutaj, przepraszam, o paciorkach, tylko rozmawiamy o naprawdę poważnych sprawach. Wypowiedź pana ministra uważam za, najłagodniej powiedziałabym, enigmatyczną, ogólną i niewystarczającą, jeżeli bierzemy pod uwagę właśnie zakres przedmiotowy tej materii, o której mówimy.

Niedawno, poza obradami Komisji do Spraw Unii Europejskiej, toczyła się debata nad utworzeniem wspólnego bloku obejmującego mniej więcej jedną piątą terytorium RP i Litwy. W postanowieniach tego bloku wysłanych do Brukseli, które również otrzymaliśmy, było zapisane, że jest możliwe rozszerzenie tego bloku, czyli kontroli między innymi nad częścią przestrzeni powietrznej Polski, na takie państwa jak Białoruś i Federacja Rosyjska. Być może również inne elementy.

Proszę państwa, w tej chwili na forum UE przy udziale polskiego rządu w sposób, powiedziałabym, chaotyczny, jeśli chodzi o obrady Sejmu, omawiane są sprawy, które naprawdę dotyczą twardego bezpieczeństwa państwa, nie tylko bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego. Chodzi o współdziałanie organów, sposób przenoszenia kompetencji. Pan minister mówił o agencji wspólnotowej. Proszę mi powiedzieć, gdzie w Traktacie z Lizbony mamy zapis, który pozwala przenieść na poziom wspólnotowy kontrolę nad częścią terytorium państwa członkowskiego.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Szczerski zgłosił się do dyskusji. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Krzysztof Szczerski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, w zasadzie chciałem podtrzymać i podkreślić wypowiedź pani przewodniczącej Fotygi w sprawie konsekwencji tego, o czym tu mówimy, bo nie można zbywać tego tematu kilkoma zdaniami technicznymi, jakby to była operacja dotycząca spraw drugorzędnych. Chodzi mi zwłaszcza o pytanie, na które nie uzyskaliśmy odpowiedzi przy okazji owego jednolitego bloku przestrzeni powietrznej z Litwą, które powtarzamy konsekwentnie i za każdym razem rząd się od tego uchyla, więc zadamy je po raz osiemnasty już chyba w tej sprawie. Co z pozostałą częścią Polski, skoro jedną piątą państwo oddają pod przestrzeń powietrzną wspólną z Litwą, gdzie kontrolę nad Polską będą sprawowały także osoby z innego kraju, czyli z Litwy? Skoro jest możliwość otwarcia, jak pani przewodnicząca Fotyga zaznaczyła, na kraje spoza UE, to co z resztą państwa polskiego i jak się mają do tego owe dokumenty unijne o przyspieszeniu budowania jednolitej przestrzeni? Komu chcą państwo, jako rząd, oddać cztery piąte przestrzeni powietrznej nad Polską? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej zgłoszeń do dyskusji. Panie ministrze, proszę o ustosunkowanie się do pytań i komentarzy.

Sekretarz stanu w MTBiGM Zbigniew Rynasiewicz:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście, po pierwsze należy stwierdzić, że komunikat Komisji Europejskiej ma charakter pozalegislacyjny i jest dokumentem, który opisuje przedstawione przez Komisję Europejską dwa projekty rozporządzeń dotyczące aktualizacji rozporządzeń w sprawie utworzenia jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej i ich ujednolicenie z przepisami dotyczącymi tworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego.

Jeżeli chodzi teraz o kompetencje Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego, to trzeba wyraźnie powiedzieć, że Polska sprzeciwia się utworzeniu jednolitej europejskiej władzy lotniczej w taki sposób, jak to jest rozumiane w zapisach tego rozporządzenia, i o tym krótko powiedziałem. Mamy wątpliwości i na te wątpliwości wskazujemy i o tym tutaj też mówimy. Dlatego że w tej chwili rolą agencji jest odpowiedzialność za sprawy związane z bezpieczeństwem lotnictwa cywilnego. Natomiast nowa wersja, czyli utworzenie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego i przekształcenie jej na agencję UE do spraw lotnictwa, to stworzenie europejskiej władzy lotniczej. Mamy tu więc oczywiście pewne wątpliwości i o tym też mówimy i na nie wskazujemy, i szczegółowo w tych zapisach o tym mówimy.

Dlatego też jeżeli nie będzie w projekcie rozporządzenia odpowiednich zapisów, czy w samym rozporządzeniu, które mówią na przykład o radzie wykonawczej w ramach przekształcenia w Agencję UE ds. Lotnictwa, bez sprecyzowania też kompetencji tej rady wykonawczej, jak i celów, jakie się stawia przed tym organem, rząd polski nie będzie mógł poprzeć projektu tego projektu rozporządzenia. Podobnie też jeżeli mówimy o kwestiach finansowania agencji, między innymi z opłat nawigacyjnych w ramach kosztów dzielonych pomiędzy użytkowników przestrzeni powietrznej, to wtedy również jest to zwiększenie ogólnej sumy kosztów ponoszonych przez użytkowników z tytułu działań europejskiej Agencji ds. Lotnictwa. Uważamy, że ten nadzór nad tym obszarem ze strony państw członkowskich nie będzie właściwy, dlatego też podnosimy te wątpliwości.

Następna kwestia, o której chciałem powiedzieć, jeżeli mamy na myśli szczegółowe kierunki rozwoju jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej, które są ujęte w propozycji Komisji Europejskiej, to też wyraźnie trzeba podkreślić, że rząd polski prowadzi twarde negocjacje szczególnie w kilku kwestiach, czyli nowe możliwości biznesowe w usługach pomocniczych, bo o tym jest mowa. Rząd RP sceptycznie podchodzi do proponowanych przez Komisję Europejską rozwiązań dotyczących całkowitego uwolnienia rynku służb pomocniczych. Tutaj oczekujemy pewnych zmian katalogu usług pomocniczych, doprecyzowania ich zakresu i szczegółowej analizy w tym zakresie.

Również większe ukierunkowanie instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej na klientów. Częściowo zgadzamy się z proponowanym stanowiskiem w zakresie zwiększenia skuteczności procesu konsultacyjnego planów inwestycyjnych instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej przez użytkowników przestrzeni powietrznej i w zakresie prowadzenia mechanizmu uzgadniania tychże planów inwestycyjnych uważamy, że takie rozwiązania są zbyt daleko idące. I tu też mamy określone wątpliwości i o tym chcemy rozmawiać, jeżeli chodzi o szczegółowe zapisy przedstawione w dokumentach.

Popieramy także propozycję wzmocnienia niezależności krajowych organów nadzoru, czyli w tym przypadku Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Jednak również uważamy za nieakceptowalny zapis art. 3 ust. 9 dający Komisji Europejskiej prawo do ustanawiania szczegółowych przepisów określających przebieg postępowania rekrutacyjnego i procedury selekcji. Rząd RP stanowczo opowiada się za niezwiększaniem ilości obowiązków krajowych władz nadzorujących. Tutaj bronimy pewnej niezależności tej instytucji. Myślę, że to w jakiś sposób jest odpowiedź na pytanie pani przewodniczącej.

Przechodząc do FAB-ów, o których państwo powiedzieli, dyskusja była dosyć ożywiona w ostatnim czasie. Popieramy generalnie kierunek proponowany przez Komisję, w szczególności w zakresie rozwoju partnerstw branżowych w ramach FAB-ów. Jednakże odnosząc się do środków, jakie miałaby przyjąć Komisja Europejska w zakresie wspólnego wyznaczania zadań dla agencji żeglugi powietrznej, rząd opowiada się za postawieniem tych kwestii na szczeblu narodowym i w taki sposób też podchodząc do tworzenia FAB-ów, mówimy o pewnej niezależności tych instytucji w obszarze krajowym.

Jeżeli chodzi o odpowiedź dotyczącą Polski i Litwy, to nie ma takiego zapisu, w którym już oddaliśmy jedną piątą terytorium. Tak że proszę się nie niepokoić, nie ma takiego zapisu. I nie ma też takiego obszaru, to też trzeba wyraźnie powiedzieć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałbym tylko skomentować początkową wypowiedź pana ministra, że wśród dokumentów, które rozpatrujemy, jeden ma charakter nielegislacyjny – to jest komunikat, a dwa, jak najbardziej legislacyjne, to są wnioski dotyczące dyrektywy i rozporządzenia. A mówimy o pakiecie.

Pani przewodnicząca Fotyga jeszcze raz chciała zabrać głos. Proszę bardzo.

Poseł Anna Fotyga (PiS):

Rzeczywiście, miałam tę samą uwagę, którą przed chwilą zgłosił pan przewodniczący, więc myślę, panie ministrze, że nie należy robić takich uników, bo jednak omawiamy również dokumenty legislacyjne. To jest kompetencja Komisji. Jesteśmy dość zaawansowani w tym procesie. Pana uwaga mówiąca o tym, że nie należy się obawiać FAB-ów, bo nie oddajemy żadnej przestrzeni, jest, powiedziałabym, po prostu zabawna. Bo przecież nikt nie mówi o oddawaniu terytorium. Mówimy o sprawowaniu kontroli nad przestrzenią powietrzną. I ochrona, strzeżenie terytorium również zawiera takie pojęcie. Żeby strzec skutecznie, trzeba mieć narzędzia, a my oddajemy narzędzia. O tym mówię. Nie musimy oddawać terytorium, Wystarczy, że oddajemy rozliczne narzędzia kontroli nad częścią przynajmniej polskiego terytorium. To jest jedna kwestia.

Ja bym jednak poprosiła o odniesienie się do spraw związanych z konstytucją. I proszę tego jednak nie lekceważyć, bo w mojej opinii, a myślę, że mam wystarczające doświadczenie administracyjne, żeby stwierdzić, że jeżeli jakaś dziedzina w tej chwili jest taką, za którą państwo mogą ponosić naprawdę bardzo poważną odpowiedzialność, to jest właśnie ta, nad którą w tej chwili pracujecie, udając, że tutaj chodzi o bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego. Przypomnę, że art. 5 konstytucji mieści się w rozdziale 1 zatytułowanym „Rzeczpospolita Polska", czyli takiej najogólniejszej, najważniejszej wykładni konstytucyjnej. Jakie sprawy są najważniejsze dla władz Polski i polskiego społeczeństwa. I między innymi terytorium państwa jest taką sprawą. Właśnie dlatego zostało w tym rozdziale zapisane.

Chcę powiedzieć, że zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego akty prawa wtórnego, jeżeli uznaje się, że są niezgodne z konstytucją, można zaskarżać. Czy państwo zgłaszali taką możliwość w tym przypadku do Komisji Europejskiej bądź w jakichkolwiek formułach Rady UE i czy państwo planują zrobienie tego? Bo w sposób oczywisty w tej chwili rozporządzenie i dyrektywa wchodzą w gestię przewidziane polską konstytucją dla organów państwa polskiego.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Pan poseł Naimski.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, zabieram głos w tej dyskusji, sprowokowany przez pana ministra w pewnym sensie. Pan minister albo nie jest świadom, o czym mówi, albo traktuje nas tutaj jak ludzi zupełnie naiwnych. Otóż, umowa międzyrządowa polsko-litewska, która dotyczy wspólnego obszaru kontroli powietrznej, jasno przewiduje, że mniej więcej 20 proc. polskiego terytorium, czyli północno-wschodni kawałek Polski, będzie kontrolowany wspólnie z obszarem powietrznym Republiki Litewskiej i że w zasadzie kontrolę nad tym obszarem będzie sprawowało dwudziestu dziewięciu Litwinów kontrolerów ruchu powietrznego.

Chcę ponowić pytanie, zadawane rzeczywiście przez nas wielokrotnie, na które nie możemy uzyskać odpowiedzi. Po pierwsze, co państwo mają zamiar zrobić z pozostałą częścią terytorium? Zdajemy sobie sprawę, że ta umowa międzyrządowa polsko-litewska wynika z porażki negocjacyjnej rządu, który próbował ten FAB stworzyć razem ze Skandynawami, a także z innymi krajami, ale okazało się, że nie był w stanie tego wynegocjować, i nagle okazało się, że jedynym partnerem jest Litwa. Ponieważ musicie wykonać wymogi dyrektywy, w związku z tym podpisujecie tę umowę, ale to nie zwalnia was od odpowiedzialności i odpowiedzi na to, co z resztą kraju. A wszystko to razem ma się wprost, tak jak mówiła pani minister Fotyga i koledzy przede mną, do bezpieczeństwa kraju jako takiego, a nie tylko lotów cywilnych. Czy pan może odpowiedzieć na te wątpliwości? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

I ponownie jeszcze pan poseł Szczerski.

Poseł Krzysztof Szczerski (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie ministrze, mam jeszcze pytanie z nieco innego obszaru, bo jeśli dyskusja, rozumiem, dla pana jest trudna, aczkolwiek konieczna, o sprawach bezpieczeństwa i sprawach fundamentalnych, to może biznes pana zainteresuje. Chciałbym zapytać o skutki finansowe tej jednolitej przestrzeni powietrznej, dlatego że wiemy tym dobrze, że Polska Agencja Żeglugi Powietrznej po pierwsze jest niezwykle profesjonalna, jeśli chodzi o kompetencje, ale po drugie jest tania, jeśli chodzi o koszty obsługi ruchu powietrznego nad Polską. Państwo także przyznają w swoim dokumencie, że budowanie jednolitej przestrzeni powietrznej zwiększy koszty obsługi ruchu lotniczego. Może więc przynajmniej od tej strony państwo by obronili Polską Agencję Żeglugi Powietrznej, ponieważ jest profesjonalna, tania i ekonomicznie opłacalna dla Polski. Jeśli już nie zależy wam na terytorium, bezpieczeństwie i suwerenności Polski, to przynajmniej może brońcie interesu Polski, w tym sensie żebyśmy mieli profesjonalną i tanią obsługę żeglugi powietrznej nad terytorium Polski, ekonomicznie efektywną.

Szokuje mnie także to, że państwo zgadzają się na dokumenty legislacyjne, w których, jak państwo sami przyznają, nie ma *impact assessment* ze strony Komisji Europejskiej. Czyli państwo trochę bezradnie rozkładają ręce, mówią, że nie można ocenić skutków tego, ponieważ Komisja nie przygotowała *impact assessment* dla tego dokumentu. To dlaczego się zgadzacie na przyjmowanie dokumentu, wobec którego Komisja nie wypełniła obowiązków przygotowania skutków oceny regulacji? Jak to jest? Zgadzamy się w ciemno na coś, wobec czego nawet Komisja nie przygotowuje OSR i my to przyjmujemy się na to zgadzamy? Chciałbym więc pana zapytać również o ekonomiczne konsekwencje tych dokumentów.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Wniosek, że rządowi polskiemu nie zależy na suwerenności Polski, jest zbyt daleko idący i niemający nic wspólnego z tym, o czym dzisiaj rozmawiamy. Panie ministrze, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MTBiGM Zbigniew Rynasiewicz:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przypomnę, że Polska Agencja Żeglugi Powietrznej powstała nie tak dawno, poprzez wyodrębnienie jej ze struktur PPL w 2006 r., i była to dobra decyzja, nawet bardzo dobra, ponieważ powstała instytucja, która odpowiada za kontrolę przestrzeni powietrznej nad Polską i zarządza w sposób właściwy w naszej ocenie. Oczywiście przed nią stoją kolejne wyzwania. Chcemy, aby agencja uruchomiła nowy system Pegasus w dniu 5 grudnia, który będzie wspierał agencję w działaniach zmierzających do jak najlepszej kontroli przestrzeni powietrznej nad naszym krajem. I te działania są na ukończeniu. Mam nadzieję, że system wystartuje bez jakichś problemów i niepotrzebnych niespodzianek.

Zastanawiamy się też nad strukturą organizacyjną agencji i myślę, że podejmujemy pewne działania, które państwu też przedstawimy w odpowiednim czasie, aby wzmocnić agencję od strony organizacyjnej, jak również wzmocnić ją kadrowo, sprzętowo i takie działania są podejmowane ze strony resortu. Tak więc to nie ma nic wspólnego z tym, co państwo mówią, że nie chcemy dbać o przyszłość agencji. Wręcz odwrotnie, podejmowane są działania, które wzmacniają jednolitość tej instytucji. To jest jedno.

Trudno mi się wypowiadać, czy odnosić się do wypowiedzi pana posła Naimskiego, ponieważ ja nie znam takich zapisów umowy, które pan zna. Nie mogę się więc do tego odnosić. W umowie nie ma takich zapisów, o których pan mówi, więc nie mogę się do nich odnieść, bo może znamy dwie różne treści umowy. W każdym razie umowy, które podpisał rząd polski, absolutnie nie mówią o tym, że jakiekolwiek terytorium Polski zostało jak gdyby oddane w zarządzanie litewskiej agencji żeglugi powietrznej. Nie ma takich zapisów w umowie. Generalnie FAB-y służą temu, żeby funkcjonowanie instytucji, które zajmują się kontrolą przestrzeni powietrznej było tańsze, żeby zwiększyć bezpieczeństwo, żeby zadbać o ochronę środowiska, bo o to tutaj właśnie chodzi, i taka jest rola tychże jednostek wspólnej przestrzeni powietrznej.

Wyraziliśmy wolę stworzenia FAB-u z Litwą. Tutaj zgadzam się z panem posłem co do jednego, że oczywiście negocjacje mogły wyglądać lepiej, że mogliśmy pewnie zafunkcjonować w strukturze, która byłaby jeszcze szersza, ale tak się nie stało. Nie tylko dlatego, że negocjatorzy sobie z problemem nie poradzili, ale również dlatego, że chcieliśmy zachować pewną jednolitość w dalszych rozmowach i stworzyć taki scenariusz, w którym Polska jest w dalszym ciągu partnerem w rozmowach z innymi FAB-ami, bo tych FAB-ów w Europie jest kilka. Na Komisji, o której mówiła pani przewodnicząca, wskazywaliśmy na tę strukturę FAB-ów w Europie i one są różne, bo są FAB-y, które są FAB-ami, gdzie jest porozumienie dwóch państw. Mam na myśli na przykład Duńczyków i Szwedów. Są FAB-y, w których to porozumienie jest pomiędzy poszczególnymi regionami. Tak jest między Szwajcarią, Niemcami, tak jest również w przypadku Hiszpanów, Włochów. To oczywiście rozkłada się w Europie w różny sposób.

Chcemy być tu bardzo aktywni, dlatego ta struktura FAB-u bałtyckiego, która została stworzona, uważamy, że jest właściwa do tego, żeby przystąpić do dalszych rozmów, jakie pozwolą Polsce być partnerem i być też w nowej strukturze takim graczem, który będzie decydował w tym nowym FAB-ie, w którym chcemy funkcjonować. Te rozmowy chcemy prowadzić również z FAB-ami bałtycko-skandynawskim, jak również z południowym. Przypomnę też, że jeżeli chodzi o FAB bałtycki, to rozmowy rozpoczęły się w 2002 r. Intensywność rozmów była bardzo różna. Rozkładała się w sposób taki, że pewne decyzje zapadły dużo wcześniej, więc my akurat biorąc odpowiedzialność za utworzenie FAB-u bałtyckiego, zastaliśmy już pewne scenariusze i sytuacje, w których państwa podjęły już pewne decyzje, na które nie mieliśmy wpływu, wchodząc w okres negocjacyjny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani przewodnicząca trzeci raz chce zabrać głos. Zamykam listę dyskutantów. Jeszcze pan poseł Szczerski? Powtarzają państwo to samo. Dobrze. Czyli na pośle Szczerskim zamykam listę osób zgłoszonych do dyskusji. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Fotyga.

Poseł Anna Fotyga (PiS):

Panie ministrze, określenie „jednolity” dołożone do jakiegokolwiek zagadnienia w nomenklaturze UE oznacza dążenie do kompetencji wspólnotowych w tym zagadnieniu. Jeżeli mówimy o jednolitej przestrzeni powietrznej i chcemy to porównać na przykład z jednolitym obszarem celnym, to mam nadzieję, że tą ścieżką wejdzie pan troszeczkę w zagadnienia prawa unijnego i jego związków z prawem krajowym, z tym z prawem zasadniczym, z ustawą zasadniczą.

Powiedziałabym tak przewrotnie, załóżmy, że państwa członkowskie rzeczywiście miałyby intencje stworzenia jednolitej przestrzeni powietrznej. Najprostszą drogą do takiego tworzenia jednolitej przestrzeni powietrznej byłaby ścisła koordynacja, dochodzenie poprzez harmonizację narodowych elementów kontroli tej przestrzeni powietrznej, a nie tworzenie jakichś potworków obejmujących szachownicę powiązań dziwnie tworzonych. Bo jeżeli mówimy o tym, że jakieś negocjacje się nie udały, a później trzeba było prowadzić jakieś inne. Czy państwo się w ogóle zastanawiali nad zaskarżeniem samej idei przymusu tworzenia FAB-ów? Bo jaki one mają sens w całej logice tworzenia jednolitej przestrzeni powietrznej? Nie mają żadnego, prócz rozbicia tego nadzoru nad przestrzenią powietrzną państw narodowych. I to jest taka idea i dlatego się temu sprzeciwiamy.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Pan poseł Szczerski, proszę.

Poseł Krzysztof Szczerski (PiS):

Ja tylko gwoli sprostowania. Pan minister, myślę, że dobrze wie o tym, że zapisy o kontroli w ramach FAB-u, która przechodzi w ręce litewskie, nie znajdują się w umowie, która jest ogólna tylko w przepisach wykonawczych skierowanych do Komisji. Przecież mieliśmy te dokumenty na posiedzeniu Komisji. To był przekazany przez państwa dokument, który poszedł do Komisji Europejskiej w sprawie wykonawczych założeń do tej

ogólnej umowy. Tam jest to wszystko napisane. Przecież te dokumenty widzieliśmy, w języku angielskim, w różnych innych językach, bo były przecież na stole. Mówienie, że nie ma w umowie, jest po prostu ucieczką od odpowiedzialności, a nie tłumaczeniem czegokolwiek. Więc tylko chciałem sprostować – ten dokument jest, bo leżał na stale w czasie naszej dyskusji nad FAB-em z Litwą, więc proszę nie mówić, że tego nie ma.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, zanim pan odpowie, to wspomniał pan, że negocjacje na temat tworzenia FAB-u zaczęły się w 2002 r. Czyli można powiedzieć, że wiele rządów tworzyło ten, jak pani przewodnicząca mówiła, potworek, tak? Dobrze. Panie ministrze, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MTBiGM Zbigniew Rynasiewicz:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, myślę, że nie będziemy się wstydzić tego, że chcemy współpracować z naszym sąsiadem i to z sąsiadem, który kiedyś był bardzo blisko w strukturach również RP.

Szanowni państwo, FAB-y mają usprawnić działanie i właściwą kontrolę przestrzeni powietrznej. Mówiłem tutaj o kwestiach związanych z bezpieczeństwem, o wspólnych działaniach zmierzających do jednolitych zakupów, do obniżenia kosztów, do jeszcze lepszej relacji, która doprowadzi nas do większej dbałości o środowisko. Zakładamy w tych wyliczeniach, że powstanie wspólnych FAB-ów przyniesie, bo to pytanie też padło, a nie odpowiedziałem na nie do końca precyzyjnie, około 130 mln euro oszczędności, jeżeli będziemy podejmować kolejne działania, które będą prowadzić do wspólnej polityki w tym zakresie do roku 2030. I nie ma to nic wspólnego z oddaniem komukolwiek kontroli nad częścią terytorium państwa polskiego. Są to tylko i wyłącznie działania zmierzające do rozwiązań, które tworzą wspólną Europę i taki jest cel tworzenia jednolitej przestrzeni powietrznej w Europie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Dziękuję bardzo. Na tym zakończyliśmy dyskusję. Proponuję następującą konkluzję: Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniający rozporządzenie (WE) nr 216/2008 w zakresie lotnisk, zarządzania ruchem lotniczym i służb żeglugi powietrznej (COM(2013) 409) oraz Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wdrożenia Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (COM(2013) 410) i odnoszące się do nich projekty stanowisk RP, a także w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Przyśpieszenie wdrożenia jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej (COM(2013) 408) i odnoszące się do niego stanowisko rządu. Komisja podzieliła zastrzeżenia rządu do tyczące wymienionych dokumentów. Czy jest sprzeciw? Jest sprzeciw. Pani przewodnicząca Fotyga zgłosiła sprzeciw, w związku z tym będziemy musieli przegłosować tę konkluzję.

Kto jest za przyjęciem konkluzji, która przeczytałem wcześniej? (15) Kto jest przeciw? (10) Kto się wstrzymał? (0)

Większością głosów konkluzja została przyjęta. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III-V. Powracamy do rozpatrzenia pkt II. Przekazuję mikrofon i prowadzenie posiedzenia pani przewodniczącej Pomaskiej. Proszę bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Witam państwa. Punkt II, czyli dokument COM 296. Informuję, że w dniu 11 lipca nasza Komisja podjęła inicjatywę uchwałodawczą w sprawie tego projektu, a w dniu 16 lipca br. projekt z druku nr 1567 został skierowany do naszej Komisji do pierwszego czytania. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie przez wnioskodawcę, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu.

Nie będę już szerzej przedstawiała projektu uchwały, państwo znają jego treść. Czy ktoś z państwa posłów ma pytania? Nie widzę zgłoszeń. Zamykam debatę. Stwierdzam

zakończenie pierwszego czytania. Przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały w Komisji. Czy Biuro Legislacyjne na uwagi? Czy ktoś chce zabrać głos?

Czy do tytułu uchwały są uwagi? Nie ma. Czy są uwagi do tekstu uchwały? Nie ma. Czy ktoś jeszcze z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. W związku z tym stwierdzam, że do projektu uchwały nie wpłynęły żadne poprawki ani uwagi czy wnioski. Proponuję przyjęcie uchwały w przedstawionym kształcie.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem uchwały w zaproponowanym kształcie? (24) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Tak jak poprzednio chciałam zaproponować siebie. Czy jest sprzeciw albo czy są inne kandydatury?

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Może chociaż raz ktoś z innej partii, pani przewodnicząca?

Poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Ta partia nie jest zła.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo proszę, pan poseł Bauć.

Poseł Piotr Bauć (RP):

Zgłaszam panią profesor.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Proszę sprecyzować. Na sali może być więcej pań profesor.

Poseł Piotr Bauć (RP):

Zgłaszam kandydaturę pani poseł profesor Krystyny Pawłowicz na posła sprawozdawcę.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Czy pani poseł się zgadza?

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Nie, nie zgadzam się. Są osoby, które się tym zajmują i bardzo bym była wdzięczna, gdyby pan sobie nie robił żartów.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Nie było innych zgłoszeń, nie było głosów przeciw, w związku z tym dziękuję za zaufanie i za możliwość przedstawienia przed Wysoką Izbą tej uchwały. Zamykam pkt II.

Przechodzimy do pkt VI, dokument COM(2013) 404. Bardzo proszę pana ministra Jacka Gołaczyńskiego z Ministerstwa Sprawiedliwości o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jacek Gołaczyński:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, otóż przedmiotem tego punktu jest projekt dyrektywy PE i Rady w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji w państwach członkowskich UE objętych przepisami prawa krajowego. Celem projektu dyrektywy jest zapewnienie skutecznego i jednolitego w całej UE egzekwowania reguł konkurencji. Unijne reguły konkurencji zakazujące porozumień antykonkurencyjnych, takich jak kartele, oraz nadużywania pozycji dominującej zostały określone w art. 101 i 102 Traktatu o Funkcjonowaniu UE. Reguły te mogą być egzekwowane w dwojaki sposób: na drodze publiczno-prawnej oraz prywatno-prawnej. W pierwszym przypadku na poziomie europejskim mamy rozporządzenie 1/2003 z 2012 r., które przyznaje Komisji Europejskiej, jak również krajowym organom konkurencji uprawnienia w zakresie zwalczania tego rodzaju praktyk. Natomiast w przypadku drogi prywatno-prawnej każdy, kto poniósł szkodę w związku z naruszeniem reguł sprecyzowanych w Traktacie o Funkcjonowaniu UE, może dochodzić jej naprawienia przed sądami krajowymi i to na podstawie przepisów prawa krajowego, zarówno materialnego, jak i procesowego.

Główną ideą właśnie projektu dyrektywy jest zapewnienie spójnego funkcjonowania obu tych mechanizmów egzekwowania reguł konkurencji w UE, czyli mechanizmu publiczno-prawnego i prywatno-prawnego. Istotne jest stworzenie takich jednolitych

rozwiązań, za pomocą których poszkodowani tym naruszeniem będą mogli skutecznie dochodzić pełnego odszkodowania za poniesioną szkodę.

Najważniejsze rozwiązania projektu dotyczą zatem takich zagadnień jak: spójne na terenie UE funkcjonowanie tych reguł publiczno-prawnych i prywatno-prawnych. Po pierwsze, wprowadzenie jednolitych ograniczeń dowodowych w postępowaniach odszkodowawczych dotyczących ujawnienia w tych postępowaniach dokumentów przekazywanych organowi ds. konkurencji, w ramach programu tzw. łagodzenia kar. Po drugie, ustanowienie zasady związania sądu orzekającego o odszkodowanie ostatecznym rozstrzygnięciem organu ds. konkurencji lub też sądu ochrony konkurencji stwierdzającego naruszenie tych reguł, aby nie było potrzeby w postępowaniu odszkodowawczym ponownie ustalać, czy nastąpiło naruszenie reguł konkurencji, czy też nie. I po trzecie, wprowadzenie obowiązku należytego uwzględnienia przez sądy orzekające o odszkodowaniu postępowań i wyroków wydanych przez inne sądy, w innych sprawach o odszkodowanie, w związku z naruszeniem reguł konkurencji.

Jeśli chodzi o kwestię pełnego odszkodowania, bardzo istotna jest sprawa dotycząca już wyłącznie prawa prywatnego. Chodzi tutaj o wskazanie w dyrektywie po pierwsze tego, że odszkodowanie za naruszenie reguł konkurencji ma mieć charakter pełny, czyli ma to być pełne odszkodowanie. Po drugie definiuje się tam pojęcie szkody, a mianowicie, że chodzi nie tylko o szkodę rzeczywistą, ale także i o utratę spodziewanych korzyści. Reguluje się również kwestie dotyczące maksymalnego terminu przedawnienia roszczeń. Chodzi tu co najmniej o pięć lat. Nie może być krócej niż pięć lat. Reguluje się również kwestie dotyczące tego, że w czasie, kiedy mogą być prowadzone rozmowy na temat ugodowego załatwienia sporu, to przez ten czas przedawnienie ulega zawieszeniu.

Następnie wprowadza się regułę solidarnej odpowiedzialności przedsiębiorców, którzy wspólnie naruszają reguły konkurencji. Wprowadza się również regułę określającą rozkład ciężaru dowodu w odniesieniu do szkody poniesionej przez pośrednich nabywców towarów i usług, których dotyczyło naruszenie reguł konkurencji. I w końcu, bardzo istotne, wprowadza się domniemanie zaistnienia szkody i związku przyczynowego w razie naruszenia popełnionego przez kartel oraz złagodzenie wymagań dowodowych dotyczących ustalenia wartości szkody.

Stanowisko rządu odnośnie do tego projektu zostało przygotowane. Organem wiodącym jest Ministerstwo Sprawiedliwości i co do zasady rząd pozytywnie ocenia ten projekt dyrektywy. W opinii rządu zaproponowane przez Komisję Europejską rozwiązania istotnie mogą posłużyć zapewnieniu skutecznego oraz spójnego funkcjonowania systemu dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia prawa konkurencji. Ważne jest to, że dyrektywa ta wreszcie wyważa pewne interesy mające na celu realizację ochrony publiczno-prawnej z interesami poszkodowanych, którzy również chcą realizować swoje roszczenia na gruncie prywatno-prawnym. Ten cel zasadniczo przez dyrektywę jest realizowany. Niemniej pewne wątpliwości również należy tutaj sformułować i w stanowisku rządu mamy takie wątpliwości dotyczące przede wszystkim tego, czy rzeczywiście prawidłowym rozwiązaniem jest ograniczenie odpowiedzialności odszkodowawczej tych przedsiębiorców, którzy skorzystali z programów łagodzenia kar w sytuacji, gdy powstała szkoda jest wynikiem działań także tych przedsiębiorców w ramach grupy, czyli na przykład w ramach kartelu. Wydaje się, że to jest już zbyt daleko idące i to może w rezultacie doprowadzić do pokrzywdzenia poszkodowanych poprzez działania tego rodzaju przedsiębiorców, którzy podlegali programowi łagodzenia kar.

W końcu rozważenia i wyjaśnienia wymaga także zakres ograniczeń dowodowych w postępowaniach o odszkodowanie i ewentualna rola sądu w tym zakresie. W szczególności chodzi tutaj o już istniejące orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, które w tej sprawie już się wypowiadało. I w końcu trzeba powiedzieć jednoznacznie, że prawo polskie, zarówno materialne, jak i procesowe, już teraz zawiera pewne regulacje realizujące postulaty zawarte w projekcie dyrektywy, a co za tym idzie, z punktu widzenia prawa polskiego nie będzie większych problemów z ewentualną implementacją tego rozwiązania do prawa krajowego.

Wobec powyższego rząd podziela pogląd Komisji, że ten główny cel, który został określony w projekcie dyrektywy, powinien być zrealizowany poprzez podjęcie tego rodzaju działań, jak przyjęcie tej dyrektywy na poziomie UE. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Zenon Durka. Bardzo proszę.

Poseł Zenon Durka (PO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca, panie ministrze, szanowna Komisjo, projekt ma za zadanie zapewnić skuteczne egzekwowanie reguł konkurencji poprzez ujednolicenie przepisów prawa zarówno materialnego, jak i procesowego dotyczącego powództw odszkodowawczych wynikających z naruszeń prawa konkurencji państw członkowskich i UE. Egzekwowanie tych praw może nastąpić zarówno na drodze publiczno-prawnej, cywilno-prawnej i prywatno-prawnej, jak wspomniał pan minister, jedynie przed sądami krajowymi na podstawie prawa krajowego.

Projekt dyrektywy poprzedzony został konsultacjami publicznymi, przeprowadzonymi w ramach Zielonej księgi z 2005 r. i Białej księgi z 2008 r. Implementacja projektowanej dyrektywy będzie wymagała wprowadzenia zmian w prawie polskim, które ułatwią przedsiębiorcom i konsumentom skuteczne dochodzenie roszczeń. Dyrektywa nie powoduje skutków finansowych. Proponuję zatem przyjąć stanowisko rządu wraz z zastrzeżeniami, o których pan minister wspomniał. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, panie pośle. Czy są jakieś głosy w dyskusji w tym punkcie? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy wniosek dokument COM(2013) 404 i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu odnoszące się do tego dokumentu.

Przechodzimy do pkt VI, dokument COM(2013) 160. Bardzo proszę o zabranie głosu pana ministra Jacka Gołaczyńskiego.

Podsekretarz stanu w MS Jacek Gołaczyński:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, obecnie Komisja Europejska przedstawiła komunikat dotyczący wyników wymiaru sprawiedliwości, to jest tak zwana unijna tablica wyników wymiaru sprawiedliwości, a mianowicie narzędzie wspierania skutecznego wymiaru sprawiedliwości i wzrostu gospodarczego. Otóż w ocenie rządu należy co do zasady bardzo pozytywnie ocenić chęć Komisji Europejskiej zajęcia się tym zagadnieniem, a konkretnie troską o oddziaływanie sprawnego sądownictwa na warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Należy zgodzić się z przedstawionym przez Komisję postulatem oceny wymiarów sprawiedliwości państw członkowskich.

Jednakże należy poddać w wątpliwość, czy przedstawiony przez Komisję Europejską komunikat pozostaje w zgodności z traktatowymi zasadami subsydiarności oraz podziałem kompetencji pomiędzy instytucje UE. W szczególności traktaty nie przewidują przyznania Komisji Europejskiej uprawnienia w zakresie oceny podstawowych instytucji państwa członkowskiego, a jedynie rolę strażnika traktatów. Jednocześnie należy wskazać, że szersze zakresowe badania realizowane są przez państwa członkowskie Rady Europy, w tym także przecież wszystkie kraje członkowskie UE, w ramach mechanizmu oceny wymiaru sprawiedliwości przeprowadzonej pod egidą organizacji CEPEJ. Zresztą w tym komunikacie mogą państwo przeczytać, że Komisja Europejska oparła się właśnie na danych statystycznych i wynikach badań Rady Europy, tej organizacji CEPEJ. Nie przeprowadziła własnych badań w tym zakresie.

Zbędne zatem jest w ocenie rządu powielanie tych działań w ramach omawianego komunikatu. W związku z tym trzeba także podkreślić, że rząd postuluje, aby Komisja Europejska, a konkretnie w ramach kompetencji wyrażonej w art. 70 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, podjęła działania zmierzające do realizacji postanowień tak zwanego programu sztokholmskiego. Rząd sygnalizuje, że w tym zakresie istnieje pewna zwłoka po stronie Komisji z realizacją decyzji Rady Europejskiej dotyczącej programu sztokholmskiego, czyli z przedstawieniem propozycji mechanizmu oceny wymiaru sprawiedliwości przewidującego między

innymi informowanie PE oraz parlamentów krajowych o wynikach tychże ocen wymiarów sprawiedliwości poszczególnych państw członkowskich.

Mechanizm tej oceny miał być przyjęty przez Radę właśnie na podstawie art. 70 TFUE, przy uwzględnieniu opinii PE. Dodatkowo należy stwierdzić, że zaprezentowane przez Komisję Europejską opracowanie nie spełnia w przekonaniu rządu wymagań pogłębionej analizy porównawczej, a przyjęta metodologia badania i dobór wskaźników budzą niekiedy wątpliwości i uniemożliwia dokonanie rzeczywistej oceny efektywności i rzetelności działania wymiaru sprawiedliwości poszczególnych państw członkowskich UE.

Należy wskazać, że analizując wyniki tych badań, wymiar sprawiedliwości naszego państwa wypadł na ogół powyżej średniej, czyli tutaj wyniki są dla nas nawet korzystne, ale w niektórych kwestiach są mylące. Jako przykład można wskazać dochodzenie drobnych roszczeń przez sądy w drodze elektronicznej. Polska uplasowała się na jednym z dalszych miejsc w sytuacji, kiedy w Polsce istnieje sąd elektroniczny w Lublinie, który załatwia z powodzeniem prawie wszystkie drobne roszczenia dochodzone drogą elektroniczną na terenie RP.

Przyjęte założenie w tym komunikacie jest takie, czy wszystkie sądy danego państwa członkowskiego pozwalają na realizację drobnych roszczeń drogą elektroniczną. W Polsce jest tylko jeden sąd, ale jeden, który ma właściwość całego kraju, czyli można powiedzieć, że wszystkie sądy. A jaki jest wynik tego wyniku? Że jesteśmy w dalszej kolejności w stosunku do innych państw. Czyli przyjęta metodologia po prostu nie jest właściwa i z tej perspektywy niewiele wnosi.

W związku z tym rząd – tu już przechodzę do konkluzji – oczywiście reasumując ten komunikat UE, nie wnosi nowych, zwłaszcza w stosunku do prac Rady Europy elementów do oceny krajowych wymiarów sprawiedliwości. Działanie Komisji jest neutralne z punktu widzenia gospodarki, choć oczywiście pozytywnie należy odnotować zwrócenie uwagi na wpływ sprawnego sądownictwa na prowadzenie działalności gospodarczej. Komunikat nie niesie ze sobą bezpośrednich skutków dla budżetu państwa. Brak jest także w bliskiej perspektywie skutków społecznych czy legislacyjnych tego komunikatu. Rząd deklaruje współpracę z pozostałymi państwami członkowskimi na rzecz wypracowania mechanizmów oceny tego obszaru głównie w ramach działań oczywiście Rady Europy, ale także zgodnie z decyzjami Rady Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Zenon Durka.

Poseł Zenon Durka (PO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca, panie ministrze. Wysoka Komisjo, celem komunikatu jest wsparcie UE i państw członkowskich w osiągnięciu większej skuteczności wymiaru sprawiedliwości poprzez zapewnienie obiektywnych, wiarygodnych i porównywalnych danych dotyczących jego funkcjonowania. Tabela porównawcza zawiera wybrane parametry uznane za wskaźniki skutecznego wymiaru sprawiedliwości, na przykład czas trwania postępowań, wskaźnik zamkniętych spraw, liczbę spraw w toku, stosowanie systemu monitorowania i oceny prac sądów i inne. Należy zauważyć, że Polska znajduje się wśród państw, które dysponują najszerszym systemem monitorowania działań sądowych.

Komunikat ma różne wady, o których wspomniał pan minister, na przykład częściowa nieadekwatność przyjętych kryteriów porównawczych. Dotyczy to na przykład utworzenia niespójnej kategorii spraw niekarnych, do których zaliczono zarówno postępowanie rejestrowe i dotyczące ewidencji, jak i skomplikowane często postępowanie sądowe w sprawach cywilnych, szczególnie w kontekście bardzo dużej różnorodności systemów prawnych państw członkowskich.

Komunikat nie wywołuje skutków gospodarczych, budżetowych, społecznych ani prawnych. Wnoszę o przyjęcie komunikatu z konkluzją rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pani przewodnicząca Fotyga.

Poseł Anna Fotyga (PiS):

Mam przede wszystkim kilka pytań, panie ministrze. Jaki jest sens dokonywania takich porównań przy rzeczywiście tak różnych systemach prawnych obowiązujących w państwach członkowskich UE? Jaki jest sens omawiania tego w Komisji do Spraw Unii Europejskiej, a nie na przykład podczas wspólnego posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji do Spraw Unii Europejskiej? W ciągu tej kadencji na forum Sejmu omawialiśmy już wiele projektów ustaw odnoszących się do wymiaru sprawiedliwości i, prawdę powiedziawszy, odnoszę wrażenie, że wielu spośród posłów branżowych komisji, na przykład również z Komisji Sprawiedliwości, nie wie o tym, że równocześnie toczą się prace na forum UE, które teoretycznie mogłyby im pomóc na przykład w ocenie pewnych kwestii. Chociaż sądzę, że sprowadzenie w tej chwili do wspólnego mianownika ocen wymiarów sprawiedliwości jest sprawą niezwykle trudną. Prawdę powiedziawszy, zastanawiam się, czy Komisja Europejska naprawdę nie ma poważniejszych spraw i ważniejszych spraw w agendzie w tej chwili w tych problemach, które dotykają UE, bo to jest przecież naprawdę poważne przedsięwzięcie. Naprawdę poważne, jeśli chodzi o sprawy badawcze. To jest jedna rzecz. Oczekuję więc odpowiedzi, czy była informowana o tym Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka i czy wypowiadała się oraz opiniowała te projekty.

Druga kwestia, bardzo często przecież w tym komunikacie powołujemy się na Radę Europy. Czy wobec tego dokonywane są tego typu porównania dotyczące rozlicznych PCA zawieranych przez UE, negocjowanych przez UE, bo przecież jeśli chodzi o PCA z Federacją Rosyjską, to zawarty tam jest taki blok dotyczący wymiaru sprawiedliwości. Jak pan wie, mamy problem z wymiarem sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej i może by UE rzeczywiście chciała ocenić i wspomóc nas w tym wszystkim. Czy państwo taki wątek poruszali i czy zastanawiali się? Mówię o Smoleńsku oczywiście.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Czy ktoś jeszcze z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MS Jacek Gołaczyński:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, odpowiadając na pierwsze pytania, czy w ogóle ma jakiś sens, czy mamy jakąś korzyść z tego, aby dokonywać porównań wymiarów sprawiedliwości poszczególnych państw członkowskich UE i czy powinno się to czynić na poziomie UE, czy rzeczywiście forum Rady Europy jest lepsze, dogodniejsze dla tego rodzaju działań. Otóż, trzeba powiedzieć, że ten komunikat dotyczy specyficznej sytuacji, a mianowicie porównania wymiarów sprawiedliwości państw członkowskich UE, ale tylko w obszarze, który ma wspierać przedsiębiorców. Czyli ocena ta była ukierunkowana wyłącznie na obszar wspomagania procesu prowadzenia działalności gospodarczej, z czym wiąże się także proces odzyskiwania długów realizacji swoich wierzytelności przez przedsiębiorców przez wymiary sprawiedliwości poszczególnych państw członkowskich UE.

Porównanie to jest bardzo trudne ze względu na to, że różnice w funkcjonowaniu systemów prawnych poszczególnych państw członkowskich UE są bardzo znaczne i dotyczy to głównie systemów anglosaskich oraz kontynentalnych. Jednak w obrębie prawa kontynentalnego również mamy duże różnice pomiędzy różnymi tradycjami prawnymi, jeżeli chodzi o sposób dochodzenia roszczeń. Czyli na samym początku należy wskazać, że pod względem metodologicznym jest to wielkie wyzwanie. Dlatego też sygnalizujemy w stanowisku rządu do tego komunikatu, że rzeczywiście Komisja Europejska posługując się wybranymi jedynie metodami przyjętymi przez Radę Europy i organizację CEPEJ popełniła szereg uchybień metodologicznych, które generalnie nie są w stanie doprowadzić do jakiejś konkluzji i wskazać państwom członkowskim pewne problemy, z którymi państwa członkowskie w obszarze własnych wymiarów sprawiedliwości powinny sobie poradzić.

Jeśli chodzi o drugie pytanie, czy komunikat ten nie powinien być omawiany również przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka, to tutaj powiem, że rzeczywiście komunikat ten, jako że jest to komunikat Komisji Europejskiej, został skierowany do Komisji

do Spraw Unii Europejskiej. Wydaje się, że zasadnym byłoby również przeniesienie tej dyskusji albo nawet stworzenie takiej szerszej dyskusji na podobne tematy, nie wiem, czy akurat ten komunikat jest tutaj odpowiednim dokumentem, na forum również Komisji Sprawiedliwości, żeby członkowie tej Komisji wyspecjalizowanej w sprawach dotyczących wymiaru sprawiedliwości mogli także w tej sprawie rzeczowo się wypowiadać. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Jeszcze pani przewodnicząca Fotyga.

Poseł Anna Fotyga (PiS):

Mam jeszcze jedno dodatkowe pytanie. Czy były jakieś odniesienia do bankowego tytułu egzekucyjnego i jakie opinie były wyrażane w tej sprawie?

Podsekretarz stanu w MS Jacek Gołaczyński:

W samym komunikacie nie było mowy na tematy pozasądowych tytułów egzekucyjnych. Nie było żadnego odniesienia do tego. Nie było samego obszaru zbadanego, aczkolwiek wiemy, że w UE podobnie jak w Polsce istnieją pozasądowe tytuły egzekucyjne i one odgrywają pewną rolę, aczkolwiek niedominującą w zakresie systemu dochodzenia roszczeń pieniężnych w Polsce w przypadku banków. Jednak, jak wiemy, niedawno znowelizowana ustawa o SKOK-ach także przyznaje kasom uprawnienie do wystawienia tytułu egzekucyjnego, zatem jakby ten przywilej obecnie przez ustawodawcę przenoszony jest także na inne podmioty. Przypomnę również, że w innych państwach członkowskich UE generalnie akt notarialny czy podobne akty, zwłaszcza w systemach prawa romańskiego, pozwalają na poddanie się egzekucji, podobnie jak w Polsce w akcie notarialnym, a co za tym idzie – stworzenie specjalnego tytułu egzekucyjnego. Niemniej akurat ten komunikat w swoim zakresie nie obejmuje tej kategorii tytułów egzekucyjnych.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń. Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat komunikatu dokument COM(2013) 160 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Przechodzimy do pkt VIII, COM(2012) 789. Dziękuję panu ministrowi. Teraz poproszę panią minister Monikę Smoleń. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Monika Smoleń:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję. Mam przyjemność przedstawić stanowisko rządu w sprawie komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie treści na jednolitym rynku cyfrowym. Komisja w komunikacie zapowiada kontynuację działań mających na celu przegląd i modernizację norm prawnych UE w zakresie prawa autorskiego, w oparciu o badania rynku i ocenę skutków oraz dotychczasowe prace nad wnioskami legislacyjnymi, a także zapowiada prowadzenie dialogu z zainteresowanymi stronami, który ma dotyczyć szczegółowych kwestii związanych z modernizacją prawa autorskiego w UE. Na podstawie rezultatów konsultacji w 2014 r. podjęta zostanie decyzja o ewentualnym przedłożeniu nowych wniosków legislacyjnych.

W komunikacie Komisja podkreśla, że chce, by jej działania wspierały innowacyjne praktyki rynkowe oraz gwarantowały uznanie i wynagrodzenie podmiotów praw autorskich z jednej strony, a z drugiej zwiększały wybór i dostęp do legalnych ofert treści kulturowych dla użytkowników oraz tworzenie nowych modeli biznesowych.

Stanowisko rządu do tego komunikatu zostało poprzedzone szczegółowymi i szerokimi konsultacjami społecznym, które odbyły się na przełomie stycznia i lutego 2013 r. Do konsultacji zaproszonych zostało ponad sto piętnaście podmiotów i także w oparciu o ich wyniki zostało opracowane stanowisko rządu. Rząd RP popiera podjęcie przez Komisję Europejską inicjatywy w zakresie przeglądu i modernizacji norm prawnych dotyczących prawa autorskiego oraz będzie monitorował działania Komisji w tym zakresie. Zapowiedziane w komunikacie działania traktuje jako kontynuację dotychczasowych konsultacji Komisji w zakresie możliwych kierunków rozwoju prawa autorskiego. Odnosi się to szczególnie do obszaru licencjonowania obiegu utworów audiowizualnych

dozwolonego użytku czy rekompensacji dla właścicieli praw autorskich z tytułu prywatnego kopiowania.

Uważamy, że zmiany prawa autorskiego powinny prowadzić do umożliwienia tworzenia prostych i przyjaznych dla użytkowników modeli licencyjnych, przy jednoczesnym zapewnieniu należytego poziomu ochrony praw własności intelektualnej. Dla prawidłowego sformułowania przyszłych propozycji legislacyjnych, szczególnie ważne jest położenie nacisku na przeprowadzenie rzetelnych i obiektywnych badań rynku oraz przygotowanie na podstawie uzyskanych w ten sposób danych oceny wpływu skutków ekonomicznych i społecznych projektowanych regulacji. W szczególności badania powinny objąć swoim zakresem obieg treści chronionych prawem autorskim w związku ze świadczeniem usług elektronicznych w trzech zasadniczych sektorach kultury, tj. na rynku książki i prasy, muzycznym oraz audiowizualnym.

Rząd z uwagą monitorować będzie proces konsultacyjny zainicjowany w komunikacie, zwany licencjonowaniem w Europie. Uważamy, że w procesie tym ważne jest zapewnienie reprezentatywności i równowagi wszystkich stron dialogu, w tym uwzględnienie opinii wszystkich zainteresowanych stron, a w szczególności właścicieli praw autorskich i pokrewnych podmiotów licencjonujących użytkowników chronionych treści oraz końcowych użytkowników internetu.

Na koniec dodam, że Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zdecydował o włączeniu tematów wskazanych w komunikacie i poddanych dialogowi społecznemu pod auspicjami Komisji do zakresu działań forum prawa autorskiego. Forum zostało powołane w tym roku, jest platformą konsultacyjną powołaną przez ministra dla prowadzenia stałej debaty społecznej nad kierunkami zmian polskiej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, pani minister. Sprawozdawcą tego dokumentu jest pan poseł Marek Wójcik. Bardzo proszę.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, pani minister. Pani minister przedstawiła komunikat i tak jak pani zaznaczyła, jest to wynik debaty na temat kierunków, w jakich powinna zmierzać reforma prawa autorskiego w UE. Myślę, że bardzo pozytywnie należy ocenić zainteresowanie Komisji kwestiami prawa autorskiego, w kontekście nowych technologii i nowych sposobów rozpowszechniania utworów. Jednak z uwagi na pozalegislacyjny charakter dokumentu trudno jest dziś dokonać szczegółowej oceny dopiero projektowanych regulacji, które znajdują się zresztą na bardzo wstępnym etapie.

Pani minister już o tym wspomniała, natomiast ja też zauważyłem, zapoznając się z materiałami, bardzo szerokie konsultacje, jakie ministerstwo przeprowadziło na początku tego roku z krajowymi instytucjami. Myślę, że to też jest właściwy kierunek, żeby rzeczywiście takie konsultacje były przeprowadzone bardzo szczegółowo u nas. I też cieszę się, tak samo jak pani minister, że Komisja Europejska dużą wagę przywiązuje do rozmów z podmiotami, które w tym momencie zajmują się wykorzystaniem utworów i praktyczną stroną prawa autorskiego w UE. Dlatego wnoszę o przyjęcie komunikatu zgodnie ze stanowiskiem rządu.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Pan poseł Sellin.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Dziękuję bardzo. Wprawdzie dokument jest z grudnia ubiegłego roku, ale jednak przez te pół roku coś się wydarzyło. Mianowicie otwarto debatę w sprawie utworzenia największej na świecie strefy wolnego handlu między UE a Stanami Zjednoczonymi. I oczywiście wiemy, że jednym z zasadniczych tematów sporu między Europą a Stanami Zjednoczonymi będzie spór dotyczący wolnego obrotu dobrami kultury. Wydaje mi się, że w tym dokumencie jeszcze nie ma na ten temat wzmianki, ale tworzenie jednolitego rynku cyfrowego w Europie nie może od tego tematu abstrahować, czy Europa będzie się bronić przed kompletnie wolnym obrotem dóbr kultury ze Stanami Zjednoczonymi, czy

też będzie bronić swojej wyjątkowości kulturowej. I wiadomo, że podziały w tej sprawie również przebiegają w poprzek państw UE. Jedne państwa nie mają żadnych obaw związanych z wolnym obrotem dóbr kultury ze Stanami Zjednoczonymi, inne, a na czele tych innych stoi oczywiście Francja, mają w związku z tym obawy daleko idące. Nawiasem mówiąc, ostatnio czytałem, na jakie filmu do kin chodzą Francuzi. Na pierwszych pięciu pozycjach są filmy amerykańskie, a dopiero od szóstej pozycji pojawia się film francuski. Ale to jest oczywiście wolny wybór obywateli, a co innego polityka państwa.

Chciałem też zapytać w związku z tym, czy ten kontekst będzie uwzględniany w toku dalszych prac nad tworzeniem jednolitego runku cyfrowego i czy ten list, o którym tutaj w dokumencie się wspomina, do Komisji Europejskiej, wystosowany przez dwunastu ministrów kultury, w tym polskiego ministra kultury, dotyczący wspierania kultury europejskiej, to już jest mniej więcej ten podział, który w Europie się dokonuje między tymi, którzy mają bronić wyjątkowości kultury europejskiej przed zalewem taniej kultury amerykańskiej, a tymi, którzy się tego nie obawiają, czy to jeszcze nie jest ten podział.

Drugie pytanie, jakie mam, pani minister o tym wspomniała, że pomysły, które się rodzą w Komisji Europejskiej, są przekazane do refleksji do forum prawa autorskiego, stworzonego przy MKiDN. Czy są już jakieś efekty pracy tego forum prawa autorskiego w tej sprawie?

I wreszcie trzecie pytanie szczegółowe. W opinii BAS czytamy, że w kontekście społecznym regulacje, które rozważamy, dają nadzieję na wypracowanie bardzo skutecznych metod eliminowania zagrożenia i naruszenia praw obyczajowych w zakresie treści przekazywanych drogą elektroniczną. Czy rzeczywiście taki element prac nad jednolitym rynkiem cyfrowym daje się zauważać, żeby wspólnie, na poziomie europejskim, próbować eliminować zagrożenia i naruszenia praw obyczajowych. To jest zwłaszcza ciekawe w kontekście dzisiejszych relacji prasowych o tym, co zamierza Cameron w Wielkiej Brytanii, jeśli chodzi o walkę z pornografią w internecie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, panie pośle. Czy ktoś jeszcze z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Pani minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MKiDN Monika Smoleń:

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, panie pośle, oczywiście w ramach dyskusji o mandacie negocjacyjnym Komisji Europejskiej, jeśli chodzi o umowę pomiędzy UE i Stanami Zjednoczonymi, Polska bardzo silnie popierała wyłączenie usług audiowizualnych i takie było stanowisko rządu, w ten sposób chcąc chronić rynek audiowizualny europejski przed swobodą handlową pomiędzy UE i USA. Dzisiaj mogę powiedzieć, że cieszymy się, że finalnie w mandacie negocjacyjnym usługi audiowizualne zostały wyłączone. Oczywiście będziemy te sprawy śledzić bardzo dokładnie w trakcie konsultacji i przedkładania przez Komisję Europejską konkretnych aktów legislacyjnych, które będą wynikały z przeglądu, jak już powiedziałam, obowiązujących norm prawnych i dostosowania ich do jednolitego rynku cyfrowego.

Jeśli chodzi o kwestie forum prawa autorskiego, do tej pory odbyły się dwa spotkania w marcu i w czerwcu br. Kwestią, która była dyskutowana podczas forum, były sprawy związane z uregulowaniem zasad korzystania z dzieł osieroconych i dzieł niedostępnych w handlu. Wyniki tych prac zostaną uwzględnione w przygotowywanym projekcie nowelizacjo ustawy o prawie autorskim, uwzględniającym właśnie kwestie korzystania z dzieł osieroconych. Kolejne spotkanie wrześniowe, które już jest zapowiedziane, będzie dotyczyć właśnie tych spraw, które są dzisiaj niezwykle ważne i też poruszone w komunikacie Komisji, a więc kwestie z zakresu dozwolonego użytku publicznego w prawie polskim.

Jeśli chodzi o trzecie pytanie, to, jeśli mogę, oddałabym głos panu dyrektorowi Departamentu Własności Intelektualnej i Mediów, panu dyrektorowi Kościńskiemu.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Własności Intelektualnej i Mediów MKiDN Karol Kościński:

Dziękuję, pani przewodnicząca, szanowni państwo. Panie pośle, ta kwestia, o której pan mówi, co do zasady nie była poruszana w pracach UE, o których mówiła pani minister, kwestia relacji pomiędzy obyczajowością a swobodą kreacji. Unia Europejska pracuje jedynie obecnie nad stworzeniem wspólnej procedury, która pozwalałaby na usuwanie z internetu, na jednolitych zasadach we wszystkich państwach europejskich, treści, które naruszałyby dobra osobiste. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat komunikatu dokument COM(2012) 789 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Zamykam pkt VIII.

Punkt IX – sprawy bieżące. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Zamykam posiedzenie Komisji. Za pięć minut zaczniemy drugie posiedzenie.